

informerer

Nr 4 - 2000

Utskifting av skadd flis oppå påstrykningsmembran

Av Arne Nesje, SINTEF/ Byggkeramikkforeningen og Hans Thommesen, Mira Byggeprodukter AS

Metodebeskrivelse

Selv om keramiske fliser er sterke og slagfaste kan det forekomme at en flis blir knust eller av andre årsaker må skiftes ut. I våtrom må dette gjøres på en slik måte at membranen under forblir ubeskadiget eller lar seg reparere.

Spesielt på svake underlag som gips og andre platematerialer er det vanskelig å fjerne flisen uten at underlaget ødelegges.

Her beskrives en metode for utskifting av flis for å oppnå reparasjon av underliggende påstrykningsmembran. Den setter krav til nøyaktig utførelse og vil fungere i områder som ikke har høy vannpåkjenning. Ved utskifting av store felter i soner med mye vannsøl er metoden usikker. Arbeidsprosedyren er tidskrevende og vil også være dyr hvis større partier skal utskiftes. Da bør det benyttes andre metoder, f.eks. hel utskifting av partier eller det legges nytt flislag oppå det eksisterende.

Reparasjonsmetoden er illustrert med en bildeserie som viser framgangsmåten stegvis.

Forutsetninger og spesialverktøy

For å kunne skjøte en påstrykningsmembran er det viktig at vi får ca 20 mm randsone med ubeskadiget membran langs flisens ytterkanter som vi kan overlappe med den nye membranen.

Det finnes effektive elektriske spesialutstyr for å gjøre et mest mulig skånsomt arbeide.

Framgangsmåten som her beskrives har benyttet to elektriske verktøyer:

Fugefres som lager et ca 1.5 mm brett spor og som kan justeres i dybden.

Vannsag , alternativt en vinkelsliper for å kappe flisen.

Slik gjør du

Bilde 1 :

Fres ut diagonale skråsnitt inn fra flisens fire hjørner. Juster dybden slik at den ikke kommer ned til membranen.

Fres også ut fugene rundt flisen hvis fugemassen er hard.

Bilde 2 :

Bruk vannsag eller vinkelsliper til å skjære et spor gjennom flis, lim og membran.

Membranen skal være gjennomskjært. Gjør så et diagonalsnitt fra hjørne til hjørne, men ikke ut på den 20 mm brede randsonen.

Bilde 3 :

Fjern så flisens midt-parti med hammer og huggjern. Det gjør ikke noe om membranen i midtpartiet ødelegges, da den likevel skal erstattes. Vær forsiktig hvis det er underlag av gipsplate. Denne har lett for å knuses eller brette, en må da til med en større operasjon for å skjøte den.

Bilde 4 :

Fjern forsiktig resterende fliskant i randsonen uten att underliggende membran punkteres eller rives løs. Slå fra ytterkant ved fugen så membranen ikke løftes eller punkteres. Det anbefales at fugen er utfrest i forkant.

Bilde 5 :

Skrap bort rester av lim og fugemasse langs skjøtekanten. Rengjør godt så ikke støv og smuss ligger og svekker heftsonen. Bruk hoggjern eller fres med forsiktighet så ikke membranen perforeres.

Bilde 6 :

Fyll i og jevn ut evt. skjærspor, sår og ujevnheter i underlaget. Bruk en utjevningssmasse, f.eks. hurtigherdnende flislim. Bruk ikke mer masse enn nødvendig, da den nye flisa da vil bygge lenger ut enn naboflisene. Fjern omhyggelig rester som kommer ut på den 20 mm brede randsonen.

Bilde 7 :

Påfør ny membran i nødvendig tykkelse, normalt to strøk. Første strøk skal være overflatetørt før neste strøk påføres. Vær omhyggelig med å få god overlapp i randsonen. Det er en fordel om man bruker samme membrantype som opprinnelig, men ingen nødvendighet.

Bilde 8 :

Påfør lim på flisa da det er lettere å få kammet ut limsjiktet her. Tilpass lim-mengden til hvor tykt limsjiktet skal bygge. Er opprinnelig limsjikt f.eks. 3 mm, benyttes en sparkel med kamhøyde 6 mm. Ha noe mindre lim langs kantene, hvis ikke kan det bli problem å få trykket flisa tilstrekkelig på plass.

Bilde 9 :

Bank flisa på plass og kontroller med rettholt. Det er bedre å ha noe for lite lim enn at den ikke lar seg justere i liv med resten av veggen.

Bilde 10 :

Fug på tradisjonell måte når limet er herdet. Det er her viktig å finne samme farge og type som opprinnelig er brukt.

Bilde 11 :

Fugen bearbeides og glattes med svamp når massen har satt seg. Selv om det er benyttet samme fugemasse som opprinnelig kan det i starten bli noe fargeforskjell.

Det kan skyldes at fuger endrer noe farge grunnet belegg og smuss som samler seg ved bruk.

Følges denne framgangsmåte og arbeidet gjøres omhyggelig skal påstrykningsmembranens tettefunksjoner være opprettholdt og reparasjonen ha tilfredsstillende kvalitet. Samme prosedyre benyttes både på vegg og golv.

Det er viktig at det alltid finnes noen restfliser for å kunne utføre reparasjoner. Hvis det ikke finnes reservefliser fra opprinnelig parti kan man være heldig å finne noen som er forvekslende like hos leverandørene.